

DE LVPO ET AGNO

Phaedrus: Fābulae Aesōpiae, I.1

Ad rīvum eundem lupus et agnus vēnerant
sitī compulsi. Superior stābat lupus,
longēque īferior agnus.

Tunc fauce improbā

latrō incitātus iūrgī causam intulit:
“Cūr” inquit “turbulentam fēcistī mihi
aquam bibentī?”

5

Lāniger contrā timēns:

“Quī possum, quaesō, facere quod quereris, lupe?
Ā tē dēcurrat ad meōs haustūs liquor!”

Repulsus ille vēritātis vīribus:

“Ante hōs sex mēnsēs” aīt “maledixistī mihi!”

10

Respondit agnus: “Equidem nātus nōn eram!”

“Pater hercle tuus” ille inquit “maledixit mihi!”
— atque ita correptum lacerat iniūstā nece!

Haec propter illōs scripta est hominēs fābula
quī fictīs causīs innocentēs opprimunt.

15

com-pellere -pulisse -pulsum
= cōgere

faucēs -ium f pl = ūs dēvorāns;
cupidiās vorandī (-e abl sg)
latrō : lupus
incitāre = excitāre animum
in-ferre in-tulisse il-lāturn
turbulentus -a -um = turbidus;
(aquam) turbulentam (: sordi-
dam) facere = turbare

lāni-ger -erī m = qui lānam gerit
(: agnus)
quī adv = quōmodo
haustus -ūs m < hausrē; meōs
h.ūs : locum ubi hauriō (: bibō)
liquor -ōris m = māteria liquida,
ut aqua, lac, vīnum, oleum...
re-pellere reppulisse re-pulsum

cor-ripere -iō -ripuisse -reptum
= reprehendere, accūsare
ita correptum agnum lacerat
haec fābula

avidus -a -um = cupidus ha-
bendi/edendi
dē-cipere -iō -cēpisse -ceptum
= fallere
meritō adv = ut meritum est
proprium -l n ↔ aliēnum
ap-petere (< ad-) = cupidē
petere

lympha -ae f = aqua
simulācrum -l n = imāgō
praeda -ae f = quod captum est

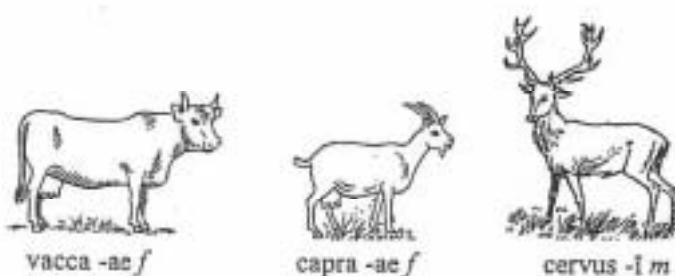
aviditās -ātis f < avidus; dēcepta
a. : canis avidus dēceptus
dī-mīsit : āmīsit (cibum quem
ōre tenēbat)
ad-eō adv = etiam; nec adeō =
ac nē quidem

DE CANE AVIDO DECEPTO

Phaedrus, I.4

Āmittit meritō proprium quī aliēnum appetit.
Canis per flūmen carnem cum ferret natāns,
lymphārum in speculō vīdit simulācrum suum;
aliāque praedam ab aliō cane ferri putāns
ēripere voluit. Vērum dēcepta aviditās
et quem tenēbat ūre dīmīsit cibum
nec quem petēbat adeō potuit tangere!

5

DE SOCIIS LEONIS

Phaedrus, I.5

Numquam est fidēlis cum potentī societās.

Testātur haec fābella prōpositum meum:

Vacca et capella et patiēns ovis iniūriae
socii fuēre cum leōne in saltibus.

5 Hi cum cēpissent cervum vāstī corporis,
sic est locūtus, partibus factis, leō:
“Ego p̄imam tollō, nōminor quia ‘rēx Leō’;
secundam, quia sum fortis, tribuētis mihi;
tum, quia plūs valeō, mē sequētur tertia
10 – malō afficiētur sī quis quārtam tetigerit!”
Sic tōtam praedam sōla improbitās abstulit!

capella -ae f = parva capra

socius -i m = qui commūnī ne-gōtiō coniungitur cum aliquō fidēlis -e = fidus : tūtus
potēns -entis adī = qui potes-tātem habet
societās -tatis f < socius
testāri (< testis) = dēmōstrāre
prōpositum -i n (< prō-pōnere)
= dictum quod prōpōnit
patiēns iniūriae (gen) = qui in-iūriam patitur | ~ēre = ~ērunt
saltus -ūs m = silva (in monte)
vāstus -a -um = ingēns

p̄imam partem

tribuere -uisse -ūtum = dare
(quod dēbētur), trādere
valēre = validus esse
mē sequētur : mihi dabitur
sī quis : quisquis

improbitās -ātis f < improbus;
sōla i. : sōlus leō improbus

persōna tragica

persona cōmica

DE VVLPE ET PERSONA INANI

Phaedrus, I.7

Persōnam tragicam forte vulpēs viderat:

“Ō quanta speciēs!” inquit, “– cerebrum nōn habet!”

Hoc illīs dictum est quibus honōrem et glōriam
fortūna tribuit – sēnsum commūnem abstulit.

vulpē -is f

inānis -e = vacuus

tragicus -a -um (↔ cōmicus) =
qui convenit ad tragediam
tragoedia -ae f (↔ cōmoedia)
= fābula scaenica sēria
speciēs -ēi f = quod aspicitur,
fōrma pulchra, pulchritūdō
honōs -ōris m = laus, glōria
sēnsus -ūs m < sentire; s. com-mūnis = mēns rēctē sentiēns
dē rē commūnī, mēns sāna

LVPVS ET VVLPES IVDICE SIMIO

Phaedrus, I.10

qui-cumque = quisquis
fraus -dis f ↔ vēritās
in-nōtēscere -tuisse = nōtus fieri
āmittit fidem : nēmō eī fidet

at-testārī = testārī

arguere -uisse -ūtum = accūsare
crīmen -inis n = quod accūsātur
culpa -ae f = causa accūsandī;
culpae proximus ↔ innocēns

per-ōrāre = īratiōnis finem
facere; -āsset = -āvissēt
fertur = nārrātur

"tū, lūpe, nōn vidēris perdidisse
(= āmisisse)..."
"tē, vulpēs, ..."
pulchrē = plānē

ūtilis -e (< ūtū) = bonus ad
ūtendum
"ea quae contēmpsisti saepe in-
veniuntur ūtiliora esse quam
ea quae laudāvisti"
laudātūs = quam laudāta (: ea
quae laudāta sint)
testis est = testātūr
fōns fontis m = aqua ē terrā ē-
rumpēns (unde incipit rīvus)
effigīēs -ei f = imāgō

rāmōsus -a -um < rāmus

tenuitās -ātis f < tenuis
vēnārī = ferās persequi atque
occidere; vēnātūm = -ūm
con-terrēre = terrēre
cursus -ūs m < currere
ē-lūdere -sisse -sum = dēcipere
ex-cipere -iō -cēpisse -ceptum
= accipere | ferum : cervum
impedire = cursū/fugā prohibēre
re-tinēre -uisse -tentum
morsus -ūs m < mordēre

quam ūtilia mihi fuerint ea quae
dēspexeram (: crūra), et quae
laudāveram (: cornua) ...!
lūctus -ūs m < lūgēre
habuerint : mihi attulerint

Quīcumque turpī fraude semel innōtuit,
etiam sī vērum dīcit, āmittit fidem.

Hoc attestātūr brevis Aesōpī fābula:

Lupus arguēbat vulpem fūrtī crīmine.
Negābat illa 'sē esse culpae proximam'.
Tunc iūdex inter illōs sēdit sīmīus.
Uterque causam cum perōrāsset suam,
dīxisse fertur sīmīus sententiam:
"Tū nōn vidēris perdidisse quod petis! –
Tē crēdō surripuisse quod pulchrē negās!"

CERVI CRVRA CORNIBVS VTILOIARA

Phaedrus, I.12

'Laudātīs ūtiliora quae contēmpseris
saepe invenīrī' testis haec nārrātiō est.

Ad fontem cervus, cum bibisset, restitit
et in liquōre vīdit effigiem suam.

Ibi dum rāmōsa mīrāns laudat cornua
crūrumque nimiam tenuitātem vituperat,
vēnātūm subitō vōcībus conterritus
per campum fugere coepit, et cursū levī
canēs ēlūsit. Silva tum excēpit ferum,
in quā retentīs impeditus cornibus
lacerārī coepit morsibus saevīs canum!

Tum moriēns vōcem hanc ēdidiſſe dīcitur:
"Ō mē īfēlicem! qui nunc dēmum intellegō
ūtilia mihi quam fuerint quae dēspexeram,
et quae laudāram quantum lūctūs habuerint!"

DE CORVO STVPIDO

Phaedrus, I.13

corvus -ī m

- 3 Cum dē fenestrā corvus raptum cāseum
comēsse vellet, celsā residēns arbore,
5 vulpēs hunc vīdit, dēinde sīc coepit loqui:
“Ō, qui tuārum, corve, pennārum est nitor!
Quantum decōrem corpore et vultū geris!
Sī vōcem habērēs, nūlla prior āles foret!”
At ille stultus, dum vult vōcem ostendere,
10 ēmisit ūre cāseum, quem celeriter
dolōsa vulpēs avidis rapuit dentibus!
Tum dēmum ingemuit corvī dēceptus stupor.

stupidus -a -um = stultus

cāseum raptum dē fenestrā
com-ēsse = ēsse
re-sidēre = sedēre; residēns in
celṣā arbore

nitor -ōris m = splendor; qui n.
: quantus n.
decor -ōris m (< decēre) = pul-
chritūdō; in corpore et vultū
prior : superior, melior
āles -itis f (< āla) = avis
foret = esset

ē-mittere; ēmisi ex ūre
dolōsus -a -um = fallax; < dolus
-l m = cōnsilium fallendi
in-gemēscere -uisse = gemere =
ob dolōrem queri vōce inconditā
stupor -ōris m = quālitās stupidī;
corvī dēceptus stupor : corvus
stupidus dēceptus

in-flāre = āere implēre

DE RANA QVAE SE INFLAVIT

Phaedrus, I.24

rāna - ae f

Inops, potentem dum vult imitārī, perit.
In prātō quondam rāna cōnspexit bovem,
et tācta invidiā tantae magnitūdinis
rūgōsam inflāvit pellem.

pellis -is f

*rūga
frōns rūgōsa
(contracta)*

in-ops -opis ↔ potēns -entis
prātūm -ī n = campus cum herbā
quondam adv = aliquandō
tācta : affecta, permōta
invidiā -ae f < invidēre
magnitūdō -inis f < magnus
rūgōsus -a -um < rūga -ae f

nātus -ī m = filius

lātior : māior

-ārunt = -āvērunt
in-tendere -disse -tum = māiō-
rem facere extendendō
cutis -is f = pellis nūda
nisus -ūs m = labor, vīrēs (< nītī
nisum = valdē labōrare)
quis : uter

‘bovem māiōrem esse’

novissimē = postrēmō
indignārī = indignum putāre

- 5 interrogāvit ‘an bove esset lātior?’
Illi negārunt.
Rūrsus intendit cutem
māiōre nīsū, et similī quaesīvit modō
‘quis māior esset?’

Illi dīxērunt ‘bovem’.

Novissimē indignāta, dum vult validius
10 inflāre sēsē, ruptō iacuit corpore!